

21-5015
6018

Sayı : 15014783-610-1374-19862

08/03/2013

Konu: Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 09.01.2013 tarih ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-101794 sayılı yazınız.

Mersin Milletvekili Sayın Ali ÖZ'ün tarafıma tevcih ettiği 7/15015 esas no.lu yazılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin cevabımız aşağıda açıklanmıştır.

23/8/2012 tarih ve 28390 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Akaryakıt Kaçakçılığı İle Mücadele" konu başlıklı 2012/19 sayılı Başbakanlık Genelgesine istinaden akaryakıt kaçakçılığı ile mücadelede etkinliğin ve caydırıcılığın artırılması amacıyla gerçekleştirilen vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

1) Denizcilik ve Aerosol sektöründe kaçakçılığı önlemeye yönelik yapılan Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) düzenlemesi:

17/8/2012 tarih ve 28387 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 24 Seri No.lu ÖTV Genel Tebliği ile;

- Denizcilik sektörünü teşvik etmek amacıyla 1/7/2003 tarih ve 2003/5868 sayılı Kararname kapsamında, ÖTV tutarı sıfıra indirilmiş deniz yakıtı uygulamasına başlanılmış olup, usul ve esasları ise 6 Seri No.lu ÖTV Genel Tebliği ile düzenlenmiş bulunmaktadır. Anılan uygulamada karşılaşılan yasa dışı kullanımların önüne geçilebilmesi amacıyla; uygulama kapsamında akaryakıt teslim etmeye yetkili dağıtıcı şirketlere Maliye Bakanlığı tarafından verilen "Dağıtım İzin Belgesi"ni alma şartı zorlaştırılmış, bu belgenin iptal edilmesine ilişkin şartlar ise kolaylaştırılmıştır.

- Aerosol ürünleri (deodorant, böcek ilacı, oda spreyi vb) üretiminin teşvik edilmesi ve sektörün uluslararası piyasalarda rekabet gücünün artırılması amacıyla 5/2/2010 tarih ve 2010/135 sayılı Kararname kapsamında uygulanmasına başlanılan, usul ve esasları ise 18 Seri No.lu ÖTV Genel Tebliği ile düzenlenmiş bulunan ÖTV tutarı sıfıra indirilmiş L.P.G. uygulamasında karşılaşılan yasa dışı kullanımların önüne geçilebilmesi amacıyla; bahse konu uygulama kapsamında L.P.G. teslim etmeye yetkili dağıtıcı şirketlere Maliye Bakanlığı tarafından verilen "Dağıtım İzin Belgesi" alma şartı zorlaştırılmış ve bu belge ile üreticilerin "L.P.G. Satın Alma İzin Belgesi"nin iptal edilmesine ilişkin şartlar ise kolaylaştırılmıştır. Diğer taraftan bu amaçla gerek dağıtıcı şirketlere gerekse de aerosol üreticisi şirketlere uygulama kapsamında teminat yükümlülüğü getirilmiştir.

2) Özel Fatura Uygulamasına ilişkin yapılan Katma Değer Vergisi (KDV) düzenlemesi:

16/5/2012 tarih ve 28294 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 118 Seri No.lu KDV Genel Tebliği ile 43 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin "İstisna kapsamına giren mallar" başlıklı (A/3) bölümü "Her türlü mal teslimleri (4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli I sayılı listede yer alan mallar hariç) için uygulama kapsamında işlem yapılabilecektir. Hizmet ifalarında ise bu kapsamda işlem yapılabilmesi mümkün değildir." şeklinde değiştirilmiştir. Bu kapsamda Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (I) sayılı listede yer alan mallar için KDV'de özel fatura uygulaması kaldırılmıştır.

3) ÖTV'de imalatla kullanılan mallarda tecil-terkin ve indirimli vergi uygulamaları yerine iade sistemine geçilmesini sağlayan düzenleme;

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (I) sayılı listenin (B) cetvelindeki vergi tutarları uygulanarak teslim edilen malların, imalatçılar tarafından imalatla kullanılmaları halinde vergi tutarlarının indirimli uygulanmasına yönelik 8/10/2012 tarihli ve 2012/3792 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı akaryakıt kaçakçılığı ile mücadele kapsamında 9/10/2012 tarihli ve 28436 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bahse konu Bakanlar Kurulu Kararı eki Kararın 4 üncü maddesi ile ÖTV Kanununa ekli (I) sayılı listenin (B) cetvelindeki malların; aynı Kanunun 8/1 inci maddesi uyarınca (I) sayılı listeye dahil olmayan malların imalinde kullanılmak üzere mükellefler tarafından tesliminde tarh ve tahakkuk ettirilen ÖTV'nin tecil edilecek kısmı sıfır olarak belirlenmiş, 5 inci maddesinde ise 30/11/2002 tarihli ve 2002/4930 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Kararın 4 üncü maddesi ile 13/11/2003 tarihli ve 2003/6467 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Kararın 1 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Söz konusu Kararnamede düzenlenen indirimli vergi uygulamalarından kaynaklanan vergi farklılaştırmalarının alıcılara (sanayi sicil belgeli imalatçılara) iade yöntemi ile uygulamasına ilişkin usul ve esaslara yönelik açıklamalar 11/10/2012 tarihli 28438 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 25 Seri No.lu ÖTV Genel Tebliğinde yer almaktadır.

Diğer taraftan, 20/12/2003 tarih ve 25322 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ile 1/1/2005 tarihinden itibaren akaryakıt ürünlerinin fiyatlandırılması serbest piyasa koşullarına bırakılmış olup, akaryakıt ürünlerinde yaşanan fiyat artışlarının büyük bir bölümü uluslararası petrol fiyatları ile dolar kurundaki artışlardan kaynaklanan sektörün fiyat ayarlamalarından ileri gelmektedir. Akaryakıt ürünlerinin piyasa koşulları dahilinde oluşan fiyatına Bakanlığımızın herhangi bir müdahalesi bulunmamaktadır. Söz konusu tarihten itibaren akaryakıt ürünlerinden benzin ve motorinin ÖTV tutarlarında 03/11/2007, 01/07/2008, 15/07/2009, 31/12/2009, 18/05/2012 ve 22/09/2012 tarihlerinde yapılan değişiklikler dışında bugüne kadar herhangi bir değişikliğe gidilmemiştir.

Bakanlığımızca akaryakıt kaçakçılığı ile mücadeleye yönelik yapılan denetim faaliyetlerine ilişkin, akaryakıt satışlarının otomatik olarak belgelendirilerek kayıt altına alınabilmesi amacıyla akaryakıt pompalarına ödeme kaydedici cihaz (ÖKC) yerleştirilmesi zorunluluğu getirilmiş olup, bu yolla ortaya çıkabilecek vergi kayıp ve kaçığının önlenmesi amacıyla düzenli olarak her ilde yaygın ve yoğun vergi denetimleri yapılmaktadır. Bu kapsamda düzenlemeye uymayan mükelleflere 2011 yılında toplam 1.014.641,00-TL, 2012 yılında 42.767,00-TL ceza uygulanmıştır.

Ayrıca, akaryakıt ürünlerinden alınan KDV ve ÖTV ekonomik program ve bütçe politikaları doğrultusunda uygulanmakta olup, hâlihazırda akaryakıt ürünlerinde vergi indirimine yönelik olarak Bakanlığımızca yürütülen herhangi bir çalışma bulunmamaktadır.

Bununla birlikte, akaryakıt kaçakçılığı, nedenleri ve ortaya çıkış şekilleri itibarıyla farklı bileşenleri bünyesinde barındıran çok boyutlu bir sorundur. Akaryakıt kaçakçılığının insan ve çevre sağlığının yanı sıra, Ülkemiz ekonomisi ve akaryakıt sektörüne yönelik önemli zararlarının da bulunduğu bilinen bir gerçektir. Akaryakıt kaçakçılığının nedenleri, kolay para kazanma arzusu, akaryakıttan alınan vergilerin yüksekliği ve kaçak akaryakıtın normal piyasa fiyatının çok altında olması, ülkeler arası akaryakıt satış fiyat farklılıkları, ayrıca deniz yoluyla yapılan kaçakçılıkta sahillerimizin uzunluğu ve kontrolünün zor olmasıyla birlikte, buradaki rantın büyüklüğü olarak sayılabilir. Akaryakıt kaçakçılığının birçok neden tarafından tetiklendiği açıkça görüldüğünden, vergi oranında yapılan artışların tek başına akaryakıt kaçakçılığını tetikleyen yeni bir risk olmadığı görülmektedir. Akaryakıt kaçakçılığı ile etkin bir biçimde mücadele edilebilmesi amacıyla, Hükümetimizce çalışmalar sürdürülmekte ve gerekli tedbirler alınmaktadır.

Öte yandan, söz konusu soru önergesinde yer alan diğer hususlara ilişkin olarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan bilgi alınmasının uygun olacağı mütalaa edilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı